

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 26.6.2019 / EOAK/1648/2018

47/00.02/2016, 256/00.03.01/2017

Khall 27.08.2019 § 247

(Lisätietoja: Controller Tuija Lång, puh. 040 672 4257)

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin on antanut 26.6.2019 (EOAK/1648/2018) päätöksensä kanteluun, jossa Jyri Tynkkynen kanteli Kittilän kunnan menettelystä pöytäkirjojen julkaisemisessa kunnan verkkosivuilla ja tietopyynnön toteuttamisessa.

Jyri Tynkkynen kantelun mukaan Kittilän kunta oli pitänyt useita kokouksia ilman, että yksittäisistä päätösasioista tai jopa kokonaisesta kokouksesta ei ollut mitään merkintää kunnan julkisessa pöytäkirjarekisterissä. Kantelun mukaan erityisesti vs. kunnanjohtaja Sanna Ylinampa oli toiminut tavalla, joka ei täyttänyt viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain vaatimuksia. Kantelija oli saanut lopulta pyytämänsä julkiset tiedot pyytämistään salaisten pykälien sisällöstä mutta hänen mukaansa tuolloin jatkettiin yhä lainvastaista julkisuuskäytäntöä ja kunnanhallitus käsitteli edelleen salaisia asioita, joiden osalta vaadittavia tietoja ei julkaistu kunnan pöytäkirjarekisterissä.

Kittilän kunta on antanut lausunnon (Kh 26.6.2018, § 231) tähän kanteluun ja silloinen kunnanjohtaja Sanna Ylinampa oman selvityksensä.

Kunnan lausunnon mukaan kunta toimii nykyään lakien vaatimusten mukaisesti ja julkaisee salaisten asioiden käsittelyn yhteydessä asiasta tiedot lakivaatimusten (kuntalaki 29 § ja 140 §) mukaisesti. Kunta ei ole kyennyt toimittamaan Tynkkyselle hänen pyytämiään tietoja julkisuuslain 14 §:ssä mainittujen aikarajojen puitteissa. Ensint tehty virheellinen viranhaltijapäätös ja asian käsittely kahdessa eri kunnanhallituksen kokouksessa oli hidastuttanut asiakirjojen toimittamista. Salaisten asioiden pöytäkirjojen läpikäynti ja 'mustaaminen' oli tapahtunut silloisen hallintojohtajan muiden töiden ohella ja Kittilän kunnan tilanne oli sellainen, että hallinnon käsittelyssä oli paljon poikkeuksellisia asioita.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies toteaa päätöksessään Kittilän kunnan viestinnän ja päätösten tiedoksiannon lainvastaisuudesta seuraavaa:

"Käytettävissä olevan asiakirjaselvityksen perusteella totean, että Kittilän kunnan verkkoviestinnässä ja päätösten tiedoksiannossa

kunnan jäsenille oli syksyllä 2017 merkittäviä puutteita eikä menettely täyttänyt kuntalaissa säädettyjä vaatimuksia. Kunta rajoitti kuntalaisten ja muiden tiedonsaantioikeutta lainvastaisesti.

Kunta on selvitysten mukaan kuitenkin muuttanut käytäntöään. Käsittelyistä asioista julkaistaan kunnan verkkosivuilla tiedot siten, että myös salassa pidetyistä asioista ilmenee asian käsittely ja säännös, mihin salassapito perustuu. Tämän vuoksi asia ei tältä osin anna aiheutta muihin toimenpiteisiin kuin, että kiinnitän kunnanhallituksen ja vs. kunnanjohtajan huomioita edellä selostettuihin kuntalain viestintää ja päätösten tiedoksiantoa koskeviin oikeusohjeisiin. Nämä oikeusohjeet turvaavat kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa kunnassa käsiteltäviin asioihin sekä toteuttavat kunnan jäsenten oikeutta oikeasuvaatimuksin ja kunnallisvalituksin valvoa kunnan päätöksenteon laillisuutta."

Eduskunnan oikeusasiamies toteaa päätöksessään tietopyynnön toteuttamisen lainvastaisuudesta seuraavaa:

"Kantelija sai tietopyyntöönsä asianmukaisen päätöksen ja pyytämänsä tiedot vajaan kahden kuukauden kuluttua tietopyynnön tekemisestä. Julkisuuslain asiakirjan antamisesta päättämiseksi säädetty menettelytavat ja määräajat ovat ehdottomat. Tietopyyntö on käsiteltävä viivytyksettä ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, viimeistään kahden viikon kuluessa tietopyynnön saapumisesta. Julkisuuslain mukaan asiakirjapyyntöön täyttämisestä ei voida kieltäytyä sen johdosta, että aineiston julkisuuden tarkastamiseen kuluu suuri työmäärä eikä muutenkaan voimavaroihin tai henkilöstömäärään liittyvillä syillä. Ainoa lain tuntema liikkumavara koskee asiakirjapyyntöön toteuttamisaikaa, joka voi laissa säädettyin edellytysin pidentyä korkeintaan kuukauteen.

Kantelijan tietopyynnön toteuttaminen ei täyttänyt lain vaatimuksia. Koska kuitenkin kunnanhallitus havaittuaan tapahtuneet virheet korjasi vs.kunnanjohtajan viranhaltijapäätöksen uudella päätöksellä, jonka nojalla tiedon pyytäjä sai pyytämänsä asiakirjat, tyydyn kiinnittämään vs. kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen huomiota julkisuuslaissa säädettyihin ehdottomiin menettelytapoihin ja määräaikoihin.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös liitteenä.

Vt. kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus merkitsee päätöksen tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.
